

Hvem spiser humaniora?

KUmentar bragt i Universitetsavisen 5. maj 2011. Af Ralf Hemmingsen.

- **I månedens KUmentar af Rektor Ralf Hemmingsen handler det om, hvad vi kan gøre bedre for humaniora, fordi uden humaniora får vi ikke en flerdimensional forståelse af en globaliseret verden med dens mangfoldighed af kulturer.**

Det amerikanske universitet Stanford er især kendt for sin placering i internationale rankings og forbindelsen med Silicon Valley. Mindre kendt er det måske, at humaniora er en vigtig del af dette teknisk orienterede universitet. Alle førsteårsstuderende skal følge faget Introduction to the Humanities. Her læses alt fra Platon til Diderot som introduktion til den kritiske tænkning, som universitetsstudier bygger på. Uanset fagretning.

Når et førende universitet gør humaniora obligatorisk, skulle man tro, at fagets succes var sikret. Det skulle man også, når man ser på det danske arbejdsmarked. I en tid med dårlige konjunkturer og et stigende antal færdiguddannede, falder ledigheden blandt humanioras kandidater ifølge tal fra Akademikernes Centralorganisation. Virksomhederne ser humanisternes talent for blandt andet at udvikle brugervenlig teknologi, skabe bedre arbejdsprocesser, sikre kulturarven og udvikle oplevelsesøkonomien.

Alligevel tales der på KU om et humaniora i krise. Studerende på Det Humanistiske Fakultet (HUM) oplever, at de ikke får den undervisning, som de, helt rimeligt, forventer. Det er alvorligt. Trods variationer, hvor nogle fag har en struktur, der ikke afhænger af antal timer i et undervisningslokale, så er der en nedre grænse, hvis kvaliteten skal fastholdes.

Forbedringer udhules af besparelser

Spørger man politikerne, har de givet milde gaver til humaniora. Blandt andet i form af et løft i taxametertilskuddet på 5.000 kroner. Men samtidig kræver Finansministeriet en årlig besparelse på to procent af bevillingerne; dette 'spiser' løftet.

Humaniora har samlet set økonomiske forhold, som er væsentligt ringere end i lande, vi normalt sammenligner os med. I Sverige er taxameteret eksempelvis omkring 5.000 kroner højere end det forhøjede danske taxameter, som endda udløber i 2012.

Nogle har sagt, at de ekstra penge til humaniora spises af administration. Sandheden er, at administrationen på HUM alene i år skæres med ti procent, men at samfundets store behov for flere ph.d'er og indsatsen for at højne kvaliteten af undervisningen ved at ansætte flere professorer, har kostet en hel del.

At de økonomiske udfordringer har en logisk og rimelig forklaring, ændrer dog ikke ved, at vi må og skal rette op på forholdene. Derfor har vi også sat gang i en række initiativer.

Igangværende initiativer

En undersøgelse skal afdække, hvad de studerende bliver sat til, når de ikke har undervisning. Er deres tid godt planlagt med læsegrupper, vejledning og deltagelse i et fagligt studiemiljø? Sker der en faglig udvikling i mellemtimerne? Hvis ikke, har vi et kæmpe problem; hvis der gør, kan vi måske gøre det endnu bedre.

HUM arbejder lige nu med en plan, der skal genindføre 14 ugers-semesteret, og med at undersøge muligheden for minimumskrav for undervisningstimer per uge. Et nyt 'Fakultetets Uddannelsesstrategiske Råd' (FUR), skal skabe kriterier for god uddannelse ud fra parametre som faglig kvalitet, sund økonomi og studiemiljø. Den nye studieordningsreform på HUM vil skabe mindre administration.

Vi analyserer også lige nu finansieringen af de vigtige sprog- og kulturfag, som har relativt lille optag. Og endelig bliver uddannelse en væsentlig del af den kommende samlede strategi for KU, som vi lige nu diskuterer.

Humanioras nødvendighed

Uden humaniora får vi ikke en flerdimensional forståelse af en globaliseret verden med dens mangfoldighed af kulturer. Og vi kan ikke forstå, hvordan vi hører hjemme i vores eget samfund. Derfor skal vi kæmpe for humaniora.

Indadtil ved at gøre humaniora bedre inden for de snævre rammer, vi nu engang har. Det er ikke let. Det kommer til at tage tid. Og det kan ikke gøres til alles tilfredsfred. Men vi gør det.

Vi skal også handle udadtil ved over for politikere og offentligheden at insistere på at forklare humanioras nødvendighed for samfundet og dermed argumentere for bedre rammevilkår for uddannelserne og for den forskningsbase, de hviler på.

At Stanford mener det med humaniora alvorligt, indikerer deres uofficielle motto, en sentens hentet fra den tyske 1500-talshumanist Ulrich Von Hutten: Die Luft der Freiheit Weht. På KU skal vi intensivere bestræbelserne på at puste mere luft under vingerne på vores humaniora-studerende.